

starého nemoc. zák. č. 33/1888 ř. z., kdežto spor sluší posuzovati podle zák. č. 221/24 Sb. Jeho § 17 liší se však od § 31 zák. č. 33/1888 ř. z. právě tím, že ukládá zaměstnavateli, aby přihlásil zaměstnance u příslušné nemoc. pojišťovny, z čehož plyne, že přihláška u nepřislušné pojišťovny nemůže splniti zákonnou povinnost zaměstnavatelovu. Správnost tohoto názoru vyplývá prý také z § 160 a) novely z r. 1928, podle kterého se uznává faktické pojištění u nepřislušné pojišťovny, dokud nebylo politickým úřadem rozhodnuto o správně příslušné pojišťovně.

Nss neshledal stížnost důvodnou z těchto úvah:

Nař. rozhodnutí spočívá na právním názoru, že pojištění u nepřislušné pojišťovny vylučuje po dobu svého trvání nucené pojištění u okr. nemoc. pojišťovny, když ono pojištění co do způsobu a míry vyhovuje požadavkům nemoc. zák. Tato právní zásada byla sice vyslovena za platnosti zák. o nemoc. pojištění z 30. března 1888 č. 33 ř. z. a k jeho výkladu, kdežto dnešní spor jest posouditi podle zák. o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří z 9. října 1924 č. 221 Sb.; než oba tyto zákony se neliší ani svým účelem zabezpečiti osobám podléhajícím pojištění dávky zákonem stanovené, ani podstatně ve svých pozitivních právních předpisech, jež tu přicházejí v úvahu, ježto jak zák. č. 33/1888 ř. z. v § 13 č. 1 odst. 1, tak i zák. č. 221/1924 Sb. v § 24 odst. 1, upravující příslušnost okr. nemoc. pokladen (pojišťoven), ustanovují, že u této pokladny (pojišťovny) jsou pojištění zaměstnanci, kteří vykonávají práce nebo služby povinně pojištěné v jejím obvodu a nejsou pojištěni u žádné z ostatních nemoc. pokladen (pojišťoven) v zákoně jmenovaných... Zák. č. 221/24 Sb. pak nemá ustanovení, jež by tomu bránilo, aby právní zásady, vyslovené ve shora uvedených nálezech, bylo použito i na pojištění podle tohoto zákona.

Právě v ustanovení § 160 a) novely č. 184/1928 Sb., jehož se stížnost dovolává na oporu svého odchylného názoru, a v § 30 a) další novely č. 112/1934 Sb. došel podle názoru nss-u výslovného potvrzení a zákonné sankce shora uvedený výklad, že jest právně účinné po dobu svého trvání i pojištění u nepřislušné pojišťovny, a došel potvrzení i právní názor, že příslušná pojišťovna nesmí předpisovati zaměstnavateli pojistné za onoho pojištěnce po dobu pojištění u nepřislušné pojišťovny (sr. Boh. A 11.804/35).

Stížnost má ovšem pravdu, míní-li, že povinnost uloženou zákonem č. 221/24 Sb. v § 17 splní zaměstnavatel jen tehdy, když přihlásí svého zaměstnance u příslušné nemoc. pojišťovny. Než nebylo jinak ani za platnosti dřívějšího nemoc. zák. č. 33/1888 ř. z. (arg. §§ 31, 58). Ostatně cit. nálezy nejsou vybudovány na právním názoru, že zaměstnavatel přihlášením u nepřislušné pokladny splnil svou přihlašovací povinnost, otázka ta nebyla v cit. nálezech vůbec řešena, ježto nss dospěl ke svému uvedenému náhledu, jak řečeno, z účelu nemoc. zákona a z ustanovení cit. § 13.

Č. 11.809.

Zdravotnictví. — Pojištění nemocenské: Okresní nemocenská pojišťovna, která nemá ústavní lékárnu, není oprávněna

míti na skladě a dodávati členům k použití doma léky, jichž vydávání je vázáno na lékařský předpis.

(Nález ze dne 23. března 1935 č. 11.759/33.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 9113/31.

Věc: Okresní nemocenská pojišťovna v Prešově proti zemskému úřadu v Bratislavě o zabavení léků.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výměrem ze 7. prosince 1932 zabavilo policejní komisařství v Prešově ve smyslu § 8 zák. čl. XIV:1876 léky ve výměru blíže označené, jež měla na skladě okr. nemoc. pojišťovna v Prešově. V důvodech uvedeno: »Léčivé a chemické přípravky může ve smyslu § 8 zák. čl. XIV:1876 a odst. 2 § 10 nař. č. 31.026/1876 B. M. míti na skladě a prodávati výlučně lékárna. Ježto okr. nemoc. pojišťovna nemá potřebného povolení k držení uvedených léků, resp. povolení na lékárnu, bylo nutno tyto léky zabavit a prohlásiti za propadlé ve prospěch státu.«

Odvolání bylo nař. rozhodnutím zamítnuto z těchto důvodů: »Ve smyslu ustanovení § 126 zák. čl. XIV:1876 jsou k vydávání léků v dávkách požadovaných za účelem léčení oprávněni jediné diplomovaní majitelé lékáren nebo jejich zplnomocnění diplomovaní manipulanti a lékaři jen, když mají ve smyslu § 135 odst. 2 povolení na příruční lékárnu. Podle § 1 odst. 1 vl. nař. č. 107/1925 Sb. je příprava léků všeho druhu a formy podle lékařského předpisu vyhrazena výlučně lékárnám. Podobně smí podle § 3 odst. 1 cit. vl. nař. jen lékárna míti na skladě léky a chemické přípravky, které se potřebují výlučně k účelům léčebným. Odvolatelka sama doznala, že nemá příruční lékárnu zřízenou ve smyslu ustanovení §§ 126 a 135 zák. čl. XIV:1876, dovolává se však ustanovení § 95 zák. č. 221/24 Sb., podle něhož je povinna zdarma poskytovat pojištěncům léky, a vyvozuje z této své povinnosti oprávnění míti na skladě léky ve větším množství a rozdávat je nemocným pojištěncům a vztahuje též na sebe mylně ustanovení § 5 vl. nař. č. 107/1925 Sb., podle kterého omezení § 1 a § 3 cit. vl. nař. se nevztahuje na obchod provozovaný mezi vyrabiteli, obchodníky a lékárníky, ježto okr. nemoc. pojišťovny takovými nejsou. Ba ani léky, uvedené v § 4 cit. vl. nař., nemůže míti okr. nemoc. pojišťovna na skladě a v drobném je vydávati, poněvadž není obchodníkem, kteréhožto charakteru cit. paragraf vyžaduje. Nál. Boh. A 9113/31 se zakládá na rak. zák. č. 5 z r. 1907, který na Slov. neplatí a nemůže proto ani v daném případě býti směrodatným. Odvolatel se mylně domnívá, že ustanovení § 95 zák. č. 221/24 Sb. mu dává oprávnění lékárnické. Kdyby tomu tak bylo, nedával by § 156 cit. zák. zvlášť pojišťovnám oprávnění zřizovati si ústavní lékárny podle platných všeobecných předpisů. Ze seznamu zabavených léků vysvítá, že tyto léky nebyly používány jen při ošetřování lékařem v ordinaci, neboť jsou to nejen prostředky, které lékař při zákroku musí míti po ruce a které může míti za tím účelem v ordinaci, ale že tyto léky byly vydávány i k použití doma, neboť se jedná o takové druhy léků, které nutno vícekrát denně užívat, a je vyloučeno, aby pacient 2—3krát denně dochá-

zel k lékaři jen za tím účelem, aby mu lékař odevzdal lék, k čemuž však ani lékař nemá oprávnění, když nemá povolení na příruční lékárnu. Tak bylo též zabaveno několik léků, které možno vydati jen na lékařský předpis, jenž byl vydán pro potřebu určité osoby s ohledem na její individuální zdravotní stav. Při objednávkách léků ve velkém i na lékařský předpis je nutno, aby z těchto zásob na základě lékařského předpisu pro jednotlivé osoby lék vypravil a vydal jen oprávněný diplomovaný lékárník. Okr. nemoc. pojišťovna v Prešově, nemajíc ústavní lékárny, takového oprávněného odborníka pro vydávání léků nezaměstnávala. V důsledku uvedeného jednalo policejní komisařství v Prešově správně, když ve smyslu § 10 nař. č. 31.026/1876 B. M., vydaného k zák. čl. XIV: 1876, zabavilo léky, které měla pojišťovna na skladě, a tím zamezilo neoprávněnému a neodbornému a zdraví pojištěnců ohrožujícímu vydávání léků.«

O stížnosti uvážil nss toto: — — —

Jak z odůvodnění nař. rozhodnutí plyne, uznává žal. úřad implicity, že by okr. nemoc. pojišťovna byla oprávněna míti na skladě takové léky, jichž se užívá jen při ošetřování lékařem v ordinaci a jež lékař při zákroku musí míti po ruce a jež tudíž může míti za tím účelem v ordinaci, resp. v této okolnosti nespátroval ještě důvod pro zabavení oněch léků. V dalším však vyslovil, že léky, o které jde, byly vydávány i k použití doma a že šlo též o několik druhů léků, které lze vydati jen na lékařský předpis pro potřebu určité osoby s ohledem na její individuální zdravotní stav. Výlučně v této okolnosti shledal žal. úřad důvod pro zabavení zmíněných léků, vycházející z právního názoru, že jen lékárny jsou oprávněny míti takovéto léky na skladě a je vydávati, a toliko otázka tato je předmětem dnešního sporu.

Naproti tomu zastává stěžující si pojišťovna názor, že je podle § 95 zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28 Sb. nejen oprávněna, nýbrž i povinna poskytovat onemocnělým členům jak lékařskou pomoc, tak i potřebné léky a že toto oprávnění je širší než oprávnění soukromého lékaře. Názoru tomu nelze přisvědčiti.

Podle § 1 odst. 1 vl. nař. z 26. května 1925 č. 107 Sb., vydaného na podkladě § 70 odst. 3 živn. zák. a § 137 zák. čl. XIV: 1876, jsou »práva a predaj liekov každého druhu a každej formy dľa lekárskeho (zverolekárskeho) predpisu vyhradené výlučne lekárňam.« Paragraf 3 odst. 1 pak stanoví: »Len lekárňam je výhradené mať na sklade a predávať liečivá a chemické prípravky, ktorých potrebuje sa výlučne k účelom liečivým.«

Z ustanovení těch plyne výlučné oprávnění lékáren míti léky na skladě a je prodávati. Paragraf 95 zák. č. 221/24 ve znění novely č. 184/28 Sb. nestanoví nic jiného, než že nemoc. pojišťovna je povinna poskytnouti pomoc v nemoci a to pojištěnci zdarma lékařskou pomoc, jakož i potřebná léčiva. Z toho plyne toliko, že pojištěnec má nárok, aby mu pojišťovna v případě nemoci poskytovala zdarma potřebné léky, nelze však z předpisu toho samo o sobě ještě vyvozovati, že by pojišťovna tyto léky mohla míti na skladě a je in natura vydávati a že tím měl býti změněn kategorický předpis shora cit. ustanovení. Naopak podává se z usta-

novení § 93 odst. 3 bodu 1, kde se praví, že ke společným úkolům nemoc. pojišťoven, při nichž Zem. úřadovna spolupůsobí, náleží zvláště sjednávání společné smlouvy s lékárnami , a z § 156 cit. zák., podle něhož pojišťovny jsou oprávněny zřizovati a provozovati domácí lékárny za předpokladů kap. XVI zák. čl. XIV:1876, že § 95 zák. č. 221/24 ve znění zák. č. 184/28 Sb. nelze vykládati ve smyslu stížnosti, neboť kdyby pojišťovna již na podkladě cit. § 95 směla míti na skladě a vydávati svým členům dotyčné léky, byl by § 156 úplně zbytečný. Z toho, že zákonodárce uznal za potřebno pojeti do zákona ustanovení § 156, se právě podává, že pojišťovna jen tehdy, má-li zvláštní oprávnění (arg. »za předpokladu kap. XVI zák. čl. XIV:1876) ke zřízení a provozování domácí lékárny, smí míti na skladě a vydávati léky svým členům; jinak vychází cit. zákon právě z předpokladu, že poskytování léčiv podle § 95 se děje prostřednictvím lékáren a k usnadnění toho jest pojišťovnám dáno právo v shora cit. § 93 uvedené.

Neprávem dovolává se stížnost nář. Boh. A 9113/31, neboť nehledě ani k tomu, že tento náález má za podklad normu, která na území Slov. neplatí, vyslovuje toliko, že, opatruje-li si pojišťovna léky, jichž vydávání lékárnami není omezeno na lékařský předpis a má-li je na skladě jen za účelem poskytovat je svým členům, nelze v tom shledávati neoprávněný provoz lékárny, v daném případě však jde podle tvrzení žal. úřadu o léky omezené na lékařský předpis.

Stížnost ovšem namítá, že nebylo zjištěno, které léky pojišťovna vydávala svým členům, a tvrdí, že léků, které lze vydávati jen na lékařský předpis, nevydávala, nýbrž užívala jich jen při ordinaci. Tu však vyslovil žal. úřad v nař. rozhodnutí, že ze seznamu zabavených léků vyplývá, že jde o léky, které se nepoužívají jen při lékařském zákroku v ordinaci, nýbrž které jednak nutno užívat vícekrát denně, jednak které se vydávají na lékařský předpis pro potřebu určité osoby s ohledem na její individuální zdravotní stav. Tím vyloučil úřad vzhledem k povaze zabavených léků možnost, že šlo o léky, kterých by se užívalo jen při lékařském zákroku při ordinaci, a právě v tom, že vzhledem ke své povaze se vydávají také k užívání mimo lékařský zákrok při ordinaci, shledal nepřípustnost je míti na skladě. Proti této kvalifikaci zabavených léků stížnost žádné námitky neformuluje (§ 18 zák. o ss) a není také vadou řízení, že nebylo zjištěno, zda tyto léky byly skutečně vydávány mimo ordinaci, neboť již držení těchto léků na skladě jest mimo oprávnění pojišťovny.

Č. 11.810.

Pojištění pensijní. — Zaměstnanci veřejní. — Řízení před nss-em : Nss-u nepřisluší rozhodovati o sporu mezi býv. státním zaměstnancem v soukromoprávním poměru a státní správou o vydání premiové rezervy.

(Nález ze dne 23. března 1935 č. 14.006/35.)

Věc: Elena J. v B. proti ministerstvu financí o vrácení premiové rezervy.